Вечірній Київ

НЕЗАЛЕЖНА ГАЗЕТА СТОЛИЦІ УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 21 ЛЮТОГО 1919 РОКУ ● ВІВТОРОК 2 ЛИПНЯ 1991 РОКУ ● № 125 (14240) ● ЦІНА 20 КОП.

ЗВІДУСІЛЬ ПО НОВИНІ

● Учора М. С. Горбачов зустрівся з Н. Уіксом і Р. Боуном, котрі представляють прем'єр-міністра Джона Мейджора в підготовці зустрічі «великої сімки» в Лондоні.

● Згідно з домовленістю 17 липня в Лондоні відбудеться робоча зустріч Президента СРСР М. С. Горбачова і Президента США Дж. Буша.

● У Празі відбулась остання нарада Політичного Консультативного Комітету держав — учасниць Варшавського Договору. В ній взяли участь Президенти: Болгарії — Ж. Желев, Польщі — Лєх Валенса, Румунії — І. Ілієску, Чехо-Словаччини — В. Гавел, віцепрезидент СРСР Г. Янаєв, голова уряду Угорщини Й. Антал, а також міністри закордонних справ країн-учасниць. Підписано протокол про припинення чинності Варшавського Договору. Втім, остаточний розпуск організації відбудеться після того, як празький протокол ратифікують парламенти цих держав.

● У суботу на трасі неподалік від Єревана скоєно напад на сімейну автомашину Голови Верховної Ради Вірменії Левона Тер-Петросяна. Жорстоко побито його сина і охоронця, в якого забрали особисту зброю. Потерпіла й дружина голови. Нападники втекли. Завдяки оперативним заходам співробітників карного розшуку затримано двох підозрюваних. Ведеться слідство.

● Незважаючи на всі зусилля лікарів, 23-річний воротар футбольної команди ЦСКА, володар Кубка СРСР Михайло Єрьомін помер увечері 30 червня після тяжких травм, що їх він дістав 24 червня в автомобільній катастрофі.

Кур'єр «ВК»

Статистика знає все

Скільки татар йде на Крим?

Хоча й жартують, що історична батьківщина татар лежить далеко на схід від Криму, в самій Монголії, все ж чимала кількість представників цієї національності мають бажання повернутися на кримську землю, яку (небезпідставно, звичайно) вважають своєю рідною. Скільки? Хто вони? Що хочуть? На ці запитання узагальнюючу відповідь дає статистика.

За даними Держкомстату СРСР, які надав нам відділ міграції і біженців Республіканського центру зайнятості, кількість кримських татар, які мають бажання повернутися до Кримської області, описується нині числом 34421 чоловік або 15,7 тисячі родин, 45 процентів із них працює на підприємствах, в установах і організаціях; 19 процентів (6,5 тисячі чоловік) — пенсіонери, студенти і т. ін., які перебувають на державному забезпеченні, 34 проценти (12 тисяч) — утриманці окремих осіб. Серед 45 процентів працюючих розумовою працею зайнято 39 процентів (6,1 тисячі чоловік), фізичною — 60 процентів (9,4 тисячі).

«На валізах сидять» 9,3 тисячі родин і 1,9 тисячі самотніх. У міста мають намір їхати 5 тисяч родин і 1,1 тисячі самотніх, у села дещо менше — 3,9 тисячі родин і 0,7 тисячі неодружених. Для них потрібно 5513 індивідуальних будинків і 4927 квартир. У міських поселеннях це співвідношення становитиме 2382 проти 3518, у сільській місцевості — 2971 і 1325.

Незважаючи на бажання багатьох будувати власні будинки, більшість переселенців усе ж мають намір чекати державного житла. Та й не дивно: залишаючи обжиті місця, вони покидають свої будинки і квартири. Це 4156 індивідуальних будинків (з них 3932 належить їм на правах приватної власності) і 4314 окремих квартир загальним метражем 367 тисяч квадратних метрів житлоплощі. До речі, 70 процентів з цих метрів знаходиться в Узбекистані, досить багато — в Таджикистані. Залишаючи ці місця, татари все це покидають «просто так», та ще й звільняються робочі місця.

Бідність учить рахувати гроші. 5 мільйонів карбованців, виділених Україною на справу «великого переселення», явно замало. Тому питання (і розумно) ставиться так: нехай республіки-«спадкоємиці» бодай почасти допоможуть побудувати тут житло і заплатять за «дорогу додому». А ми тим часом займемося пошуком робочих місць, що значно важче, особливо для інтелігенції.

Дружба дружбою, а братні республіки поки що на це не пристають. Теж гроші лічать. Отож переселення татар — справа рук поки що самих татар, Республіканського центру зайнятості і нашого з вами бюджету.

Ірина ЛУКОМСЬКА.

Про гуманізм у Камбоджі

Тонни, звичайно ж, не найкраща мірка для добра, але саме в таких одиницях підраховано гуманітарну допомогу Києву в міському статистичному бюлетені. Отже,

Австралія надіслала нам 50 тонн всякого добра,
Австрія — 85,
Англія — 1,
Афганістан — 2,
Голландія — 171,
Канада — 10,
Камбоджа — 0,1,
Люксембург — 76,
Німеччина — 1898,
Польща — 21,
США — 22,
Туреччина — 50,
Угорщина — 10,
Франція — 53,
Швейцарія — 106,
Чехословаччина — 20,
Японія — 3.

Думаю, кожен зможе прокоментувати ці цифри на власний розсуд. А от як ви вважаєте, чи не пора подавати заявку (по тоннажу сприйнятого гуманізму) до Книги рекордів Гіннесса? Гадаю, приймуть. Ну, а якщо якихось кілограмів не вистачить, то Камбоджа нам ще допоможе.

Кіра ГОЛУБНИЧА.

Продовжуючи тему

Довга дорога до безвісти пропалого

Кореспонденція Геннадія Кириндясова «Безвісти пропали» («ВК» від 30.05.91 р.) дійсно порушила тему тривоги нашої. Причому тему, котра тривалий час була закритою. Хочу продовжити розмову. Те, що у нас зникають люди, — факт загальновідомий. На сторінках «ВК» періодично публікуються фотографії розшукуваних. Торік 18027 разів включалися міліцейські телетайпи республіки — розшукувалося 20537 чоловік. Але 2933 з них так і лишилися незнайденими. По Києву з 872 тих, що пропали безвісти не знайшлося 134 чоловіка. На газетних знімках подано могили тих, кого поховали, не встановивши особи: у Києві — 88 трупів, по республіці — 2243 з 2903 виявлених міліцією. Чому ж таку велику кількість зниклих ми ховаємо безіменними?

Вся справа у застарілій кримінально - процесуальній регламентації, яка твердить що зникнення людини не є підставою для порушення кримінальної справи, навіть якщо обставини вказують на можливий злочин. Тільки нормативні акти МВС СРСР допускають роботу щодо розшуку осіб, що пропали безвісти, та й то у відриві від загальних цілей боротьби із злочинністю. Тому кожна третя з вивчених кримінальних справ, коли зниклі були вбиті, порушувалася тільки після виявлення трупа. На практиці лише у випадках менш небезпечних злочинів (довели до самогубства, залишили у безпорадному стані) порушуються кримінальні справи. Але для оперативного розшуку цього явно недостатньо. Слідство повинно проводитися в кожному конкретному випадку. А взагалі, завжди слід припускати можливість убивства, адже потерпілі, розшукувані як безвісти пропалі, у 96,5 випадках були вбиті.

Ще один не менш важливий момент — це огляд житла або останнього місця, де перебувала жертва. У половині випадків він дає ту ниточку, по якій розкручують цілий злочин. Але огляд — уже справа слідства, до того ж — нормативний акт союзних МВС і прокуратури, котрий передбачає огляд, — документ відомчий і не має обов'язкової сили. В ньому навіть не обумовлені підстави для проведення такого огляду. Хіба не суперечить логіці те, що за заявою про пропажу простирадла або дитячої коляски виїздить слідчо-оперативна група в повному складі, а про зниклу людину ми якось тривожимося менше?

І ще. Незважаючи на те, що кількість таких випадків збільшилася останнім часом на одну третину, штати співробітників карного розшуку скорочуються. В органах внутрішніх справ республіки розшуковою роботою займаються тільки 160 працівників (один співробітник на 5 міських і районних органів).

Валерій ЦИЛЬВИК.

Одним абзацом

● Перша в країні банківська система, яка відповідає міжнародним стандартам, почала діяти в прикарпатському місті Калуш. У місцевому відділенні Ощадбанку СРСР традиційну ощадкнижку замінила магнітна картка. Тепер, маючи особистий код, потрібно лише 35 секунд, щоб зробити вклад, тобто операція прискорюється мінімум у 10 разів.

● Президія Верховної Ради УРСР ухвалила рішення провести відкритий конкурс на створення проектів державного герба України. Парламентським комісіям доручено до 1 вересня сформувати конкурсно-експертну групу з числа народних депутатів України, провідних фахівців — з питань правознавства, геральдики, історії, мистецтвознавства та представників творчих спілок і громадських об'єднань.

● У Дніпропетровському інституті інженерів залізничного транспорту триває розробка проекту швидкісної магістралі Москва — Крим — Північний Кавказ, якою підуть поїзди зі швидкістю до 500 км за годину. Побудова цієї магістралі, запланованої Москвою, знищить десятки тисяч гектарів родючих земель і нічого практично не дасть Україні, бо швидкісні поїзди зупинятимуться тільки у кількох пунктах.

● Шоста сесія Вінницької обласної Ради перервала розгляд питань охорони здоров'я і за 6 хвилин схвалила без обговорення проект договору про Союз Суверенних Держав. Жоден з депутатів проекту не бачив, а голова облради М. Дідик лише проглянув його і оголосив: «Він мені сподобався. Хто за!» Шість депутатів проти, решта — за.

● За рішенням рад секретарів первинних парторганізацій Житомирщини, які діють при міськкомах і райкомах, з партійної каси переказано кошти на підтримку комуністів Івано-Франківщини.

● Українська республіканська партія виступила із заявою з приводу наміру індустріально розвинутих держав (великої сімки) надати СРСР багатомільярдну позику. УРП, вказується в ній, рішуче заперечує проти надання будь-якої допомоги СРСР, і вважає, що «подібна допомога мала б надходити безпосередньо самостійним республікам... Україна не повинна брати на себе відповідальності за кредити що їх Захід збирається надати Москві».

(За матеріалами Укрінформу, незалежної інформагенції «Республіка», агентства «Інтелект»).

Конфліктна ситуація

Не збожеволійте— страйком у «павлівці» вже діє

«Кидаємо роботу, не приймаємо швидкі, не ведемо прийому хворих (обслуговуємо тільки тих, хто перебуває у відділеннях), і йдемо до міськздороввідділу, а там, можливо, й до Міністерства охорони здоров'я. Звичайно, у тому разі, якщо наші вимоги не буде задоволено», — так пояснив план дій член страйкому лікарні № 21 імені академіка Павлова, завідуючий загальнопсихіатричним відділенням Андрій Іванович Тижук.

Через що страйк? «Щоб залишили Анатолія Денисовича у спокої, дали можливість йому працювати».

Анатолій Денисович Ревенок, уже багато років головний лікар цієї лікарні, 31 травня ц. р. наказом начальника міського управління охорони здоров'я звільнений з посади, яку він обіймав, у зв'язку з досягненням пенсійного віку.

Це звільнення й стало причиною конфлікту. Однак вислухаймо обидві сторони.

З звернення до редакції голови ради громадськості лікарні № 21 А. Д. Рябченка:

«За останні 20 років побудовано 6 лікувальних відділень для дорослих, 2 — для дітей, судово-експертне відділення, лікувально-трудові майстерні, харчоблок, пральня тощо. Відкрито нові служби і кабінети: ЕКГ, ЕЕГ, ЛФК, рентгенкабінет, очний, стоматологічний, акушерсько - гінекологічний, аптеку і т. ін. Варто зауважити, що раніше відділення і служби перебували у пристосованих аварійних приміщеннях, хворі — по 2 чоловіка на ліжку. Усе, що зроблено позитивного, — велика заслуга головлікаря А. Д. Ревенка.

Однак він не дістає допомоги і підтримки від управління охорони здоров'я міськвиконкому, ставлення до нього нездорове. Так, наприклад, буцімто за порушення (не зрозуміло яке) трудової дисципліни його було 1989 року звільнено. Але незабаром цей наказ було скасовано МОЗ УРСР як незаконний. А ставлення до головлікаря досі упереджене, несправедливе. Щороку лікарня недоотримує в середньому до мільйона карбованців, що унеможливлює придбання потрібної кількості інвентаря, проведення ремонту. А тепер несподівано А. Д. Ревенка звільнено з роботи у зв'язку з досягненням пенсійного віку. Ми вважаємо, що наказ видано з порушенням трудового законодавства. На загальних зборах усіх служб і відділень лікарні за довіру А. Д. Ревенку підписалося 80 процентів співробітників. Профком лікарні не дав згоди на звільнення. Прийнято рішення клопотати про скасування незаконного наказу».

З інтерв'ю кореспонденту «ВК» начальника управління охорони здоров'я міськвиконкому В. М. Дідиченка:

— Що стосується незаконності наказу, то є висновки юриста: порушення законодавства тут немає. А головного лікаря Ревенка два роки тому я намагався звільнити за грубі порушення. Там було, на жаль, навіть убивство хворого. Але... ураховуючи, що Анатолію Денисовичу залишалося зовсім небагато до пенсії, а також окремі інші нюанси, міністерство знайшло можливість визнати той, вісімдесят дев'ятого року, наказ юридично неспроможним. І Ревенок залишився. Справи ж у лікарні на краще не пішли. Недавно там знову працювала комісія МОЗ України. Вони склали вельми обтічну довідку, але коли ми розмовляли з членами комісії, лунало й таке: немає нових методик лікування, утримувати хворих у такому стані злочинно; за тісняви, в якій тулять пацієнти, в лікарні є дуже багато невикористаних приміщень... Про той же інвентар. Кажуть, ми не даємо на нього грошей. А з виділених управлінням асигнувань торік десятки тисяч карбованців лишилися невикористаними.

Звичайно ж, Анатолій Денисович багато зробив за ті десятиліття, що очолював лікарню. За те він й заслужений лікар УРСР, і відмінник охорони здоров'я, і орденами нагороджений, і Почесною Грамотою Президії Верховної Ради УРСР за поданням того ж міськздороввідділу. Де тут упереджене ставлення? Ревенок добрий фахівець, доктор медичних наук. Він, окрім лікарні, очолює ще й філію ВНДІ загальної і судової психіатрії імені В. П. Сербського. А головлікар лікарні потрібен новий».

Валентина СИМКОВИЧ.

Від редакції. Кому доводилося працювати в колективі, де виникла конфліктна ситуація, знає, що в такому разі від кожного вимагається зайняти свою позицію. Як на війні. До того ж, як і на війні, вибір невеликий: якщо не з нами, то проти нас. Чи ж до хворих у такому разі? Поки що боротьба триває за головлікаря.

Звичайно, не журналісти, а Міністерство охорони здоров'я України повинно розплутувати тут вузли. А міністерство, схоже, воліє за краще перебувати «над схваткою». Судіть самі: майже одночасно йде вказівка до міськздороввідділу «розглянути доцільність перебування на посаді», а ходокам-захисникам обіцяють сприяння...

Учора

Через Москву— до Комунізму

Навесні цього року вперше в історії радянського альпінізму перша українська національна експедиція підкорила гімалайський восьмитисячник Манаслу (8.163 м). А вчора із столиці України на Кавказ вирушила команда гірських туристів, що має намір зробити новий запис у книгу досягнень гірських сходжень. Мета подорожі — масове сходження на вершину Ужба (4.600 м) — «найсуворішу і найгарнішу вершину Кавказу», як зазначено в переліку гірських маршрутів. Подібне масове підкорення вершини здійснювалося понад 20 років тому під керівництвом відомого альпініста Михайла Хергіані.

У складі української команди 15 спортсменів: дев'ять киян, два представники Житомирщини, по одному з Рівно, Дрогобича, Здолбунова, Горлівки. Експедицію організував і проводить Київський обласний турклуб. Як зауважив один з організаторів подорожі начальник школи туризму турклубу О. Ю. Паливода, сходження відбуватиметься не за найскладнішим маршрутом, але в туристичному поході планується підкорення восьми вершин. Серед них — пік Москва (6.785 м) чотирнадцята вершина країни та пік Росія (6.852 м) — восьма.

За словами керівників експедиції, ці сходження, в разі успішного їх здійснення, будуть прологом для серпневого штурму двох з чотирьох союзних семитисячників — піка Євгенії Корженевської (7.105 м) та піка Комунізму (7.495 м). Це буде своєрідним прецедентом, коли гірські туристи пройдуть кількома альпіністськими маршрутами.

Микола ЗАКРЕВСЬКИЙ.

Лист до МАГАТЕ

«Переїздіть у Прип'ять!»

З такою пропозицією звернулись у штаб-квартиру МАГАТЕ кияни А. Глазовий та В. Іванов. А виникла вона після ознайомлення українських «зелених» зі звітом про наслідки чорнобильської катастрофи, виконаним «незалежними експертами» Міжнародного агентства з атомної енергетики. «Коли ви повідомили нам, — пишуть автори листа, — що хвороби наших дітей, отруєні міста й села, тварини-монстри існують лише в нашій уяві, а сім тисяч ліквідаторів померли внаслідок чисто випадкового збігу обставин, ми відчули велике полегшення». Зрозуміло, і вирішили віддячити.

Оскільки поганий екологічний стан Відня, високий рівень загазованості й шуму негативно впливають на здоров'я його жителів, а в Прип'яті нема ні автомашин, ні шуму, зате є досить вільних приміщень, «щиро вдячні» запропонували саме сюди перенести атомну столицю світу. «Прекрасне повітря й вода Прип'яті, — нагадують вони, — допоможуть вам і надалі віддавати всі свої сили пропаганді великих здобутків атомної енергетики».

Мабуть, багато киян із задоволенням приєдналися б до цієї пропозиції. І не тому, що ми люди гостинні...

Цікаво, як відреагують на неї у Відні?

Світлана СИНЯКОВА.

Фото **Олександра ДЕНИСКІНА.**

Репліка

Ой чий ти, дубе, який твій статус?

Історія, яку нижче згадаємо, нагадує відому приповідку: «Пани б'ються, а в мужиків чуби тріщать». А хіба не так? Академія наук республіки нізащо не бажає погодитись з тим, щоб унікальний лісовий масив Феофанія увійшов до складу природного національного парку «Голосіївський ліс». У неї тут, бачте, свої життєво важливі інтереси.

Схаменулись дещо вчені мужі — на дворі ж перебудова, — почали думать та гадать, як підфарбувати трішки свій мундир у зелений колір. Мовляв, і у них усе гаразд з охороною зеленого світу. А відтак викинули прапор, отже лозунг: нехай парк називається не національний та природний, а якось по-іншому. На тому й зійшлися.

Аж ось до редакції надійшов офіційний лист - відповідь на кореспонденцію «Терновий вінок Феофанії» («ВК» від 6.05.1991 р.). Академік-секретар відділення загальної біології, академік АН УРСР Ю. Ю. Глєба сповіщає: «Вчені виступають за створення на базі Голосіївського лісу природного культурно-історичного парку». Ох, слова, як медочок, а від них холодок.

А от фахівці Державного комітету УРСР з екології і раціонального природокористування, інших природоохоронних органів, депутати-«зелені» мають щодо цього протилежну думку: Феофанія, як це і прийнято у цивілізованому світі, повинна отримати інший статус. І пішла війна... статусів. Феофанія тим часом занепадає: всихають дуби, замулюються джерела й озера.

Зізнаюся: мені більше до вподоби пропозиція Держкомекології. Адже ідея національного природного парку відповідає інтересам Феофанії і таких масивів, як вона. Згадайте, що й Академія наук спершу підтримала це — подала навіть наукове обгрунтування. А потім: цей статус не підходить, є ось інший... Чи не кумедно: той, інший, статус взагалі неможливо відшукати в природоохоронних довідниках.

Отакі витівки Академії наук, гадаю, влетіли в немалу копієчку нашій казні: адже були розроблені проект, документація. А потім — ця пісня добра, починай спочатку.

Я розумію, що думка Ю. Ю. Глеби — це ще не позиція усієї Академії наук. І все ж не лише він один обстоює цей химерний статус «культурно-історичний парк». Відомство шукає будь-яку рятівну соломинку. І тому пише Ю. Ю. Глєба: «Науковий підхід до вирішення проблеми істотно розбігається з пропозицією певної групи громадян...»

А хто ж ця «певна група»? Очевидно, Держкомекології, «Київзеленбуд», активісти «Зеленого світу» — ті, хто хоче вирвати Феофанію з лещат псевдоохоронців. Ще у 1975 році, повідомляє заступник начальника «Київзеленбуду» О. О. Скрибченко, було порушено клопотання перед Радою Міністрів УРСР про позбавлення АН УРСР права землекористування на ділянку в урочищі Феофанія. Відхилили... «А тепер, — з болем каже киянин І. Д. Мироненко, — продовжують губити красу, історію рідного краю, його прекрасні пам'ятники і... нашу національну гордість».

Дивно, що до цього часу мовчить Київрада. У її кімнатах щось довгенько блукає документація щодо створення заповідника у Феофанії. Боюсь, що Академія наук ще якийсь новий статус вимудрує. Ото вже горе з тими статусами...

Леонід ФРОСЕВИЧ.

Світська хроніка

На рингу—Мохаммед Алі і... Кашпіровський

Чутки про те, що Анатолій Кашпіровський залишився на постійне проживання за кордоном, вкотре вже, м'яко кажучи, перебільшені. Учора Анатолій Михайлович благополучно приземлився в аеропорту Бориспіль.

Позаду сеанси в Польщі, а також у найбільших містах США — Вашингтоні, Нью-Йорку, Філадельфії, Бостоні, Детройті та інших.

Болільники уславленого Мохаммеда Алі, які були присутні на одному з виступів Анатолія Михайловича в Чікаго, запалилися бажанням влаштувати їм зустріч. Вона відбулася невдовзі на ранчо великого боксера, розташованому в штаті Мічіган, за дві години їзди від Чікаго. Розмова, що тривала понад чотири години, перетворилася кілька разів жорстким спарингом.

17 червня Кашпіровський виступив в Організації Об'єднаних Націй.

Дмитро ГОРДОН.

Жартома про серйозне

Мал. **Василя ВОЗНЮКА.**

Полемічні нотатки

ПРИВІЛЕЇ І КОРУПЦІЯ— ЛАНКИ ОДНОГО ЛАНЦЮЖКА

Після опублікування підсумків роботи комісій останніх з'їздів КПРС і КПУ я дійшов остаточного висновку: за свої привілеї номенклатура битиметься до кінця, використовуючи найрізноманітніші форми ідеологічної демагогії і силу державних структур. Сьогодні для неї питання про привілеї — це питання влади і заможного життя за рахунок трудящих. Одним із свідчень, що підтвердили сутність «комуністичної більшості» українського парламенту, стала подія, яка відбулася 17 травня ц. р. на сесії Верховної Ради України.

Народний депутат В. Карпенко вже вкотре цілком законно і обгрунтовано порушив питання про створення парламентської Комісії з питань соціальної справедливості і привілеїв. Це була за весь час роботи Верховної Ради республіки п'ята (!) спроба поставити питання про створення зазначеної комісії на голосування. Але вже перші слова депутата «парламентська більшість» зустріла ворожо.

Одним із переконливих доказів незаконного характеру цілого ряду привілеїв є засекречення партійних і урядових постанов, відомчих наказів і вказівок, які регламентують порядок одержання привілеїв і діяльність спеціальних підприємств з обслуговування номенклатури.

Як юрист (і слідчий у минулому) зупинюся докладніше на твердженні В. Карпенка про те, що «привілеї для партійно-управлінської верхівки не просто аморальне явище, вони становлять інтерес для криміналістики», себто для правоохоронних органів.

Привілеї партійної номенклатури за своєю природою протиправні, тобто незаконні (оскільки Конституцією СРСР та іншими законами їх не встановлено). Передусім це стосується фактів реалізації товарів, продуктів харчування і надання послуг у десятки і більше разів нижчих за собівартість і встановлені для рядового населення роздрібні ціни, утримання за рахунок народних коштів на балансі інших відомств витратних і збиткових заміських котеджів і резиденцій, що скромно іменуються гостьовими і мисливськими будиночками, а також будівництва і утримання за рахунок державного бюджету (тобто за рахунок народу) дач для партійних і управлінських функціонерів і військового генералітету.

Збитки від реалізації товарів і послуг за цінами, значно меншими за собівартість, при правильному обліку і звітності неминуче спричинили б фінансове банкрутство відповідних спецпідприємств. Оскільки цього не відбувалося, то є підстави для висновку, що збитки, незважаючи на їх величезні розміри, покривалися за рахунок витрачання дотацій з бюджету, списання на витрати виробництва або шляхом застосування інших протиправних маніпуляцій. Достовірно, наприклад, відомо, що кравецькі майстерні «Комунар» свої збитки покривали дотаціями з фонду Міністерства легкої промисловості УРСР. У системі «Київплодоовочпрому» було виявлено факти незаконного витрачання компенсацій на покриття збитків на десятки мільйонів карбованців, у чому прокуратура... не побачила складу злочину.

З позиції нині чинного кримінального законодавства розглядувані діяння містять усі ознаки розкрадання соціалістичного майна в особливо великих розмірах і можуть кваліфікуватися за ст. 86[1] КК УРСР, що передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від 10 до 15 років з конфіскацією майна і засланням на строк до 5 років або без нього чи смертною стратою з конфіскацією майна.

Усупереч нормам кримінально-процесуального законодавства прокуратура тривалий час займає пасивну позицію. Навіть за наявності багатьох публікацій у пресі про існування незаконних привілеїв органи прокуратури офіційного розгляду не проводять. А згідно з п. 5 ст. 94 КПК УРСР повідомлення, опубліковані в пресі, — привід для порушення кримінальної справи.

Якщо ж у прокуратурі вважають, що в зазначених публікаціях немає ознак злочину, то з метою дотримання закону (ст. 97 КПК УРСР) і елементарних правил пристойності у такому разі необхідно винести постанову про відмову в порушенні кримінальної справи, повідомити письмово зацікавленим особам, установам і організаціям (ст. 99 КПК УРСР), а не прикриватися сліпотою і не ховатися за глухий паркан керівних вказівок компартійного апарату. Очевидно, прокуратура республіки захищатиме партійно-державну номенклатуру і її привілеї до останку. Не марно ж бо перший секретар ЦК КПУ С. Гуренко так завзято обстоював на сесії Верховної Ради республіки непорушність принципу комуністичної партійності прокурорів, коли розв'язувалося питання про департизацію прокуратури.

У висновках комісій з привілеїв XXVIII з'їзду КПРС і XXVIII з'їзду КПУ стверджується, що працівники Центральних Комітетів привілеїв практично не мають, а «в обласних, міських, районних партійних організаціях питання про привілеї і пільги усунено».

У листі ж голови Комісії з питань привілеїв і пільг Н. І. Ігнатовича від 25 січня 1991 року до голови Комітету конституційного нагляду СРСР С. С. Алексєєва, зокрема, сказано: «Незважаючи на скасування статті 6 Конституції СРСР про керівну роль КПРС, досі не відмінено дію цілого ряду спільних постанов ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР, що встановлюють пільги і привілеї представникам апарату і керівному складові партійних, інших громадських і державних органів. Більшість спільних постанов ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР з питань надання привілеїв досі позначено грифом «Таємно» і «Абсолютно таємно», що істотно ускладнює роботу комісії».

З незаконними привілеями номенклатури найтіснішим чином пов'язана організована злочинність (мафія), що зрослася з корумпованою партійною і державною владою.

Привілеї партноменклатури пов'язані з майном апаратів КПРС. Власність союзного і республіканських ЦК та інших комітетів компартії оцінюється в десятки мільярдів карбованців. Однак питання про правомірність придбання цього майна продовжує залишатися відкритим. Водночас депутатські перевірки у багатьох регіонах країни свідчать про те, що нерідко партійне майно, насамперед нерухоме, апарат КПРС придбав не на свої кошти, а за рахунок різних державних бюджетів (тобто народу) або облюбованим способом більшовиків — експропріацією і не тільки одразу після революції, а й наступними роками.

Аби зупинити активно розпочату «капіталізацію» влади і власності апарату КПРС та її номенклатури в різних державних структурах, що веде до відродження партійної командно-адміністративної системи, вважаю за необхідне негайно:

1) прийняти закон, що регламентував би господарську діяльність політичних партій і, зокрема, категорично забороняв би займатися комерційною діяльністю, підприємництвом з використанням власності партій, фондів заради цілей, що не відповідають їхнім статутам. Заборонити апарату КПРС (КПУ) продаж партійного майна. До ринку партії повинні йти в рівних умовах, поза режимами найбільшого сприяння тій чи іншій політичній організації;

2) створити незалежну комісію з представників різних політичних партій, депутатів, представників страйкомів, провести інвентаризацію всього майна КПРС (КПУ), встановити законність його придбання і за результатами перевірки прийняти рішення. Майно, придбане законним шляхом, залишити у власності партії, а одержане чи експропійоване протиправно — передати у власність Рад народних депутатів.

Нині вперто подейкують, що керівництвом КПРС прийнято і розіслано по партійних комітетах «таємний меморандум» про знищення документів, що підтверджують незаконний характер придбання партією державного майна і використання народних коштів для своїх потреб. Наскільки вірні ці чутки — покаже час і, сподіваюся, дасть відповідь комісія Верховної Ради УРСР.

Правовою основою для роботи комісії з упорядкування системи пільг і привілеїв є ст. 34 Конституції СРСР, яка передбачає, що «всі види пільг для окремих категорій громадян установлюються тільки законом. Ніхто в СРСР не може користуватися незаконними привілеями». Положення цієї норми необхідно негайно внести до відповідної статті Конституції УРСР (не чекаючи прийняття нової Конституції).

На основі зазначеної статті варто прийняти законодавчий акт, що надав би комісії необхідні повноваження для здійснення своєї функції. Зокрема, витребувати і вилучати у державних органів, установ, міністерств, відомств, партійних комітетів і ЦК КПУ потрібні документи; усувати посадових осіб від посад, які вони обіймають, якщо вони перешкоджають нормальній роботі комісії; штрафувати осіб, що заважають комісії виконувати свої функції, в розмірі від 5 до 10 тисяч карбованців; встановити у належних випадках також кримінальну відповідальність за втручання в діяльність комісії.

Одним із головних завдань у роботі Комісії з привілеїв має бути відокремлення всіх політичних партій, громадських організацій від бюджетного фінансування і якнайсуворіший контроль за формуванням і витратою бюджетів для того, щоб не було прихованого фінансування привілеїв.

При визначенні ознак складу злочину матеріали необхідно передати до Прокуратури УРСР для розв'язання питання про порушення кримінальної справи і притягнення винуватців до встановленої законом відповідальності.

Варто б опублікувати в засобах масової інформації всі, в тому числі й таємні, постанови ЦК КПРС та інших керівних органів партії, а також спільні постанови з Радою Міністрів СРСР про надання привілеїв партійним та іншим номенклатурним працівникам.

Якщо ж нинішньому складові Верховної Ради УРСР не вдасться вторитися з цими завданнями чи він не виявить бажання створити комісію, щоб вона змогла ними зайнятися (це стосується «парламентської більшості»), то народові до снаги обрати нову Верховну Раду республіки, яка буде спроможною добитися соціальної справедливості.

Григорій ОМЕЛЬЧЕНКО,
підполковник міліції, кандидат юридичних наук, делегат XXVIII з'їзду КПРС.

«КИЇВ І КИЯНИ» спонсор фотоконкурсу ЛАМО

«ВЕТЕРАНИ».

Фото **Анатолія ВОРОХА** та **Віталія ЛЕЩИНСЬКОГО.**

Повертаючись до надрукованого

ЧЕКАЮТЬ ЧЕРГОВОГО ВИБУХУ?

13 травня 1991 року в нашій газеті був опублікований матеріал «Вибухи обурення». У ньому йшлося про те, що в діяльності адміністрації та профкому Київської макаронної фабрики нема соціальної справедливості і гласності, у тому числі при розподілі легкових автомобілів.

Нагадаємо: з чотирьох автомашин, які надійшли з Тольятті, першу одержав директор фабрики, другу — ветеран виробництва, третю — голова профкому підприємства. Четверту адміністрація, РТК і профком вирішили віддати знову директорові, але вже як службову. Проте у налагодженому механізмі розподілу легкових автомобілів стався збій. Обурилася робітниця фабрики С. П. Заєць і написала скаргу.

На критичний виступ газети редакція отримала відповідь генерального директора ВО «Укрхлібмакаронпром» тов. Богдана. У ній повідомляється, що представники об'єднання за дорученням міністра хлібопродуктів УРСР перевірили стан справ щодо розподілу легкових автомобілів на Київській макаронній фабриці і встановили, що наведені в публікації факти цілком відповідають дійсності.

Далі повідомляється:

«Автомобілі, одержані в рахунок обміну на макаронні вироби, цілком належать колективові підприємства, і, керуючись Законами СРСР і УРСР про підприємство, право їх розподілу, належать винятково йому.

Разом з тим встановлено, що на фабриці немає внутрішнього положення порядку розподілу автомобілів та інших дефіцитних товарів народного вжитку.

Генеральному директорові «Київмакаронпрому» рекомендовано терміново розробити таке положення і затвердити його на загальних зборах колективу».

Валентин БЛУДОВ.

Від редакції. Оперативна відповідь на критику керівництва «Укрхлібмакаронпрому» радує. Разом з тим прикро, що в шанованій установі не помітили: в газетній публікації йшлося не тільки про конфлікт, пов'язаний із розподілом автомобілів. Говорилося також про те, що в роботі адміністрації та профкому при підготовці рішень, пов'язаних із соціальними питаннями, не було гласності і справедливості.

Сьогодні на підприємстві мало що змінилося. Рядові члени профспілки нічого не знають про підготовку положення, що регламентуватиме розподіл автомобілів. Якщо вона відбувається, то без їхньої участі. Мовчить керівництво фабрики про те, що з четвертим автомобілем. Де він? Адже прибув він до Києва ще на початку цього року. Сподіваємося, що на критичний виступ газети відреагують, нарешті, на самій фабриці. Чи керівництво чекає чергового вибуху обурення?

У наших колег

РЕДАКТОРА!..

— шукав кореспондент «Вечірки», щоб привітати колег з журналу «Українська культура» — виданню нині виповнюється сімдесят літ. Однак крісло головного порожніло...

«ВК»: Кажуть, святе місце порожнім не буває, а у вас навіть у дні ювілею керівника чема.

«УК»: Осиротіли днями. Наш головний редактор пішов на підвищення. Розлучатись було шкода, але природний процес не зупинити.

«ВК»: Виходить, місце щасливе. Хочеться навіть посидіти в кріслі головного, покерувати.

«УК»: Спробуйте, але тільки після того, як на альтернативній основі виборете це право.

«ВК»: З ким?

«УК»: Із претендентами на вакансію. Наші засновники — Міністерство культури УРСР, Український фонд культури, Рада Федерації незалежних профспілок України та редакція журналу **ОГОЛОШУЮТЬ конкурс на заміщення посади головного редактора.**

«ВК»: І що для цього необхідно?

«УК»: Протягом місяця подати до редакції заявку про свої наміри. Наша адреса: **Київ-25, провулок Рильський, 10.**

«ВК»: Кому ж віддаватиметься перевага?

«УК»: Визначальними стануть концепція, програма претендента. Безумовно, кращі шанси матиме особа, яка не тільки розуміється на нюансах сучасної журналістики, а й належно орієнтується в культурологічних процесах. Людина, котрій болять проблеми національного відродження.

«ВК»: І що, навіть найдемократичніша програма може бути реалізована?

«УК»: Журналісти редакції орієнтуються на неординарні підходи, а коректні засновники в творчі процеси не втручаються. Мріємо про керівника з динамічною ідеєю.

Я поздоровив колектив з ювілеєм, побажав реалізувати задумане. Однак спокою не давала спокуса: може, й свою кандидатуру запропонувати? Дуже вже перспективне поле культурологічної діяльності відкривається. Чи не так, претенденти?

Микола КОЗАК.

З інших видань: журнал суб'єктивних думок «Я»

ЛІЦЕЙ ДЛЯ ОНУК

Інколи (не часто) сюди під'їздить чорна машина. З неї виходить стрункa, дорого і зі смаком одягнена жінка. Легкою ходою вона вибігає парадними сходами — двері Московського хореографічного училища вже відкриті, а випадкових відвідувачів у такий час не буває. Раїсу Максимівну чекають...

Коли народжується онук, все більш-менш ясно. Спецшкола, МДІМВ і (якщо очки на день розподілу остаточно не спився) — його чекають на роботі в МЗС, ООН або Зовнішторзі. До КДБ онуків не віддають. Навіщо? Як правило, це прерогатива зятів. Іноді онук, на радість бабусі й дідусеві, швидко захищає дисертацію... Онук у нас у країні не пропаде.

Зовсім інша справа — онучка. З нею важче. Ну, спецшкола, ну, теніс, ну, університет або 2-й медичний, ну, нарешті, ординатура в кардіоцентрі у люб'язного Євгена Івановича... А що далі? А далі все якнайбанальніше упирається в заміжжя.

То що ж робити з онуками? Отак просто віддати улюблене чадо до рук першого-ліпшого негідника? Будувати квартиру, набивати її добром, потім міняти квартиру, ділити добро... Жартуєте? У наших онук має бути яскрава, красива, виняткова доля.

Отут бабусі й згадують про Московське академічне хореографічне училище. Те саме, уславлене на весь світ, струнке й недоступне випускниці якого полоняють публіку на сцені Великого театру. Те саме, в якому директором й викладачем чудова, найдобріша, знаменита Софія Миколаївна Головкіна...

Почнемо по порядку. Софія Миколаївна не чудова і аж ніяк не найдобріша. Щоб переконатись у цьому, не потрібно навіть намагатися проникнути в приміщення училища (воно охороняється, як зразковий виправно-трудовий заклад, при найменшій спробі сфотографувати його навіть з вулиці, викликають міліцію! Наш фотокореспондент спробував і тривалий час потім пояснював людям у цивільному, що він хотів і для кого). Так от, щоб переконатись у цьому, досить погортати старенькі підшивки газети «Советский артист» з виступами молодого члена парткому Великого театру лауреата Сталінської премії С. Головкіної. У ті героїчні роки кінця сорокових у парткомі улюбленого вождями театру й викувалася доброта директора й педагога. Доцільно сказати кілька слів і про «найкраще в світі». Давно минули часи, коли в училищі викладали Лавровський і Мессерер, Захаров і Лієпа. Та що там Мессерер? Де Вєтрова, Бєликова, Золотова? Одні пішли самі, інших, як Маріса Лієпу, виживали довго й цілеспрямовано. Сьогодні в МАХУ правлять бал класичного танцю лише сімдесятип'ятирічна Головкіна та її однодумці. Імена їх невідомі, подвиг невидимий. Але ж живі й Васильєв, і Максимова, і Плісецька... Але педагог Головкіна, напевне, вважає, що в училищі досить однієї народної артистки СРСР. І от результат: за оцінками фахівців, 70—80 процентів щорічних випускників МАХУ — танцівники абсолютно непрофесійного рівня. Решту (з чужих класів по нитці) незадовго до випуску директор забирає до свого класу. Так народжуються легенди про геніальних педагогів...

Та звідки ж береться непохитна впевненість беззмінної директорки? Чому такий живучий у стінах академії культ однієї особи і безкарно придушують будь-яку незалежність? Чому й сьогодні, коли не тільки училище, а й Великий театр переживає сумну кризу, Софія Миколаївна невтомно твердить про якусь Зірку Героя Праці, що нібито вже відлита для її грудей, про якусь чергову «височайшу» підтримку та особливе покровительство? А новий міністр культури може, наприклад, годинами чекати у неї в приймальні (втім, міністр, який їздить як «конферансьє» з Великим театром до Італії, справді може й почекати). Чому? Отож, розберімося. За останні двадцять років, на мою дилетантську думку, радянський балет відсвяткував дві воістину великі події. 1973 року за величезні адміністраторські заслуги перед мистецтвом директорові МАХУ С. Головкіній присвоїли почесне звання «Народна артистка СРСР» (зазначимо, що кар'єру балерини вона закінчила значно скромніше — лише заслуженою артисткою). Це перша подія.

І друга — 1988 року було створено перший у країні хореографічний інститут, і ректором нового вузу призначили (посада, щоправда, нині виборна, ну то нехай) знову ж таки С. Головкіну. Виповнилося їй тоді сімдесят три роки. Ми зичимо їй залізного здоров'я, але в свою чергу поцікавимось у голови Комітету народної освіти тов. Ягодіна, чому він порушив свій власний наказ про 65-річний віковий ценз для керівників вузів? А заразом поцікавимось у нього (як, втім, і в кваліфікаційній комісії), як могла С. Головкіна стати ректором і професором, не маючи, соромно сказати, навіть вищої освіти?

Пояснення, мабуть, є. Але я, задля об'єктивності, зроблю припущення, що вся справа в звичайному збігу обставин.

Збіг перший. За пару років до присвоєння почесного звання до училища на великій чорній машині привезли крихітну дівчинку. Привезла дівчинку бабуся — член Політбюро ЦК КПРС, міністр культури СРСР К. О. Фурцева. Дівчинка одразу сподобалася. У неї виявили надзвичайний талант. Мабуть, навіть талантище, бо було нудно, разом із нею вчиться Даша — онука М. Рижкова. Ну, а щоб зовсім весело було, взяли й родичів Е. Шеварднадзе. І гадають, напевне, бідні діти, що вся ця шана і вся ця увага є належне їхнім надзвичайним здібностям. Отак само думала й Марина Фурцева. Недовго думала. До того дня, як пішла на спокій її могутня бабуся. І, дивна річ, тільки-но бабусю зняли з державних посад, Головкіна одразу розлюбила Марину. І талант чомусь зник. І довелося Марину переводити з класичного відділення на народне (є така форма приниження), а потім тихо, через хворобу (знайоме формулюваннячко), виставляти з училища. Або ось інша, спочатку яскрава доля — Андропової Тані. Скромна, хороша за всіма відгуками дівчинка одержувала свої «п'ятірки», її, ясна річ, пристрасно любила С. Головкіна, приїздила за нею «Волга», і раптом... дідусь помер, машина більше не приїздила, а в училищі одразу поставили «двійку» з основного предмета — майстерності. Це жорстоко. До речі, боронь Боже, не подумайте, що все обмежується згаданими дівчатками. Якщо ви так подумали, ви просто не поважаєте нашого директора. Нащадки яких тільки родин тут не стрибали й не стрибають по сцені. І колишнього Голови Ради Міністрів Тихонова і Генерального прокурора країни Рекункова, і членів Політбюро, і членів Президентської ради, і простих союзних міністрів. Хто б міг подумати, що радянська номенклатура має таку зворушливу пристрасть до прекрасного! (А Ленін, між іншим, балету не любив, вважав його буржуазним мистецтвом). Ну, директорів підприємств або театрів (наприклад, Великого — т. Лушина), великих торговельних працівників, народних артистів («якогось там» Смоктуновського) — цих я просто не рахую. Що з них візьмеш? Хіба так, якусь там дрібницю...

Але ось що цікаво. Таланту у всіх онук (яких я щиро жалію і чудово розумію — вже хто-хто, а вони ж ні в чому не винні) вистачало рівно на стільки, на скільки вистачало влади у їхніх родичів. Такою є, мабуть, доля дітей — «йти у відставку» разом із дорослими. Як у Стародавньому Єгипті. Та нехай у них все буде гаразд. Нехай вони якомога довше не пізнають звичок сучасної лакейської. А у Ксюші тим більше хай буде найдовше життя і в училищі, і в мистецтві. Поки вона одержує свої «п'ятірки» — за перебудову не варто хвилюватися. Тим більше сама С. Головкіна (разом із Геннадієм Хазановим — батьком чергової учениці) — організатор і співголова товариства на підтримку М. Горбачова... Інколи (не часто) сюди, на Фрунзенську набережну, у чорних машинах приїздять різні королеви та дружини глав держав. І струнка гарно вдягнена жінка, обличчя й голос якої ми всі так добре знаємо, мабуть, розчулено показує високим гостям на маленьку дівчинку в центрі сцени... А поруч, слід припустити, як звичайно, клопочуться професор і народна артистка.

Олексій ВЛАДИМИРОВИЧ.

Полеміка через океан

Микола Вірний — літературний псевдонім Миколи Француженка, відомого радіожурналіста, який свого часу працював у Мюнхені, на радіостанції «Визволення» (згодом — «Свобода»), а по приїзді у Сполучені Штати і до кінця листопада 1990 року — керівником Українського відділу «Голосу Америки».

Уродженець Харківщини, син військового, переслідуваного за часів сталінщини, арештованого, а згодом пропалого безвісти у вирі війни, Микола Француженко через усе своє життя проніс любов до рідної землі, ніколи, як він пише в автобіографії, «не зрадив народу і не піднімав руки на своїх братів, а, навпаки, мало не втратив свого життя, рятуючи інших».

Микола Вірний, що займається літературною діяльністю з 1945, жваво відгукнувся на полеміку щодо слова «діаспора» та інших проблем, які хвилюють українців як в Україні, так і за її межами. Пропонуємо увазі читача публіцистичні роздуми нашого співвітчизника.

Микола ВІРНИЙ

НЕ ЛУКАВМО

(ПРО «УКРАЇНСЬКУ ДІАСПОРУ»!)

Що розкидала доля нашого брата по всіх усюдах, то таки розкидала. Сьогодні з українцем можна зустрінутися на всіх континентах землі: Європа, Азія, Австралія, Африка, Північна й Південна Америка...

Яка ж доля розкидала їх по зарубіжних країнах? Народ каже: «злая доля». Авжеж, що злая чи лихая! Не від щастя й достатків утікала людина українська з рідної землі в світ за очі, а від злиднів, від наруги над нею.

Почалися ці мандри ще в минулому столітті. Мотиви і причини були різні: злидні, політичні переслідування, бажання розбагатіти тощо. Почали народжуватись нові покоління, генерації, і отих дітей колишніх емігрантів почали називати вже й не зарубіжними українцями, а канадськими, американськими, аргентінськими українцями. А недавно з'явилось нове означення для родаків: УКРАЇНСЬКА ДІАСПОРА!

І подумалось, якщо прийнялось слово ДИСИДЕНТИ, то ДІАСПОРА і поготів прийметься, можна і так назвати.

Одним подумалося, а серед них люди з найвищою академічною освітою, ба, навіть академіки, а інші зразу ж почали, чи то по старій звичці, чи Бог його знає чому дошукуватися «текстів і підтекстів», «виводити на чисті води» хто, як і чому почав вживати таке незвичне «таємничо-екзотичне слово»? Давайте, мовляв, полемізувати!

Хіба нам потрібна полеміка саме тепер про те, як закордонних українців називати?

Чому має турбувати те чи інше означення їх?

Яка різниця, хто першим ужив слово ДІАСПОРА?

Таке означення, як видно, не подобалось авторові довжелезної статті під назвою «Українська діаспора» (В ТЕКСТАХ І В ПІДТЕКСТАХ — підкреслення наше). Стаття з'явилась в «Р. У.»* за 3 липня 1990 року. Автором статті є відомий письменник — Олександр Степанович Левада.

Він, за його словами, не проти зв'язків з зарубіжними українцями. Мабуть, щиро говорить про колишню надмірну упередженість до тих українців і про ту підкреслену настороженість у наших стосунках.

Невже до рідних людей потрібні терміни?

У згаданій статті наводяться приклади дефініції цього означення, терміну: з УРЕ — «Українська Радянська Енциклопедія, том 4, стор. 215. Праворуч угорі чорним по білому — «ДІАСПОРА» — термін, вживаний в історичній науці для визначення народів, вигнаних за межі батьківщини ЗАВОЙОВНИКАМИ і осілих у межах інших країн або територій».

Приклад з БСЭ, том 14, оминули, бо УРЕ, в першому її виданні, подає точний переклад тексту російськомовної радянської енциклопедії.

Третій приклад взято із «Словника іншомовних слів», який був виданий у Києві в 1974 році. На стор. 225, з лівого боку, посередині якого значиться: «ДІАСПОРА» — розсіяння по різних країнах народу, вигнаного ЗАВОЙОВНИКАМИ за межі батьківщини».

З цікавости подивились ми в «Словник іншомовних слів», авторами якого були такі науковці, як: І. Бойків, О. Ізюмов, Г. Калишевський, М. Трохименко. Ми маємо перевиданий Словник в Нью-Йорку, 1955. Вперше з'явився він у Видавництві «Радянська Енциклопедія», Харків — Київ, 1932. Тут дефініція того самого терміну інакша: «Діаспора — 1) розвіяна людність; 2) перебування євреїв поза Палестиною під час вавилонського полону».

А ось ще УРЕ, том III, видання друге, 1979, стор. 379: «ДІАСПОРА — перебування значної частини народу (етнічної спільнотности) поза межами країни його походження. Діаспори утворювалися в результаті насильницького виселення, загрози геноциду, діяння економічних і географічних факторів».

Отож, коли врахувати ВСІ ФАКТОРИ, а не тільки ті, які нам відомі чи нам вигідні, то ті, хто вжив цей термін, мали, мабуть, на увазі його ширше значення.

Автор статті «Українська діаспора», заперечуючи, що, мовляв, не «чужоземні завойовники», а українські селяни й робітники у військових частинах, якими командували такі відомі герої громадянської війни, як Коцюбинський, Примаков, Полупанов, Щорс, Боженко та інші, вигнали петлюрівські війська з України. А, як відомо, саме старшини й козаки армії Української Народної республіки створили другу хвилю еміграції.

Більшість з них померли своєю смертю. А чи померли своєю смертю ті, що їх вигнали з рідної землі? Що сталося з тими героями, про яких ви згадуєте? Де подівся Коцюбинський, Щорс, Боженко, Фрунзе, Якір, Тухачевський? А загинули не тільки Генерали і Вищого та Середнього складу командири, а й звичайні червоноармійці, які воювали за мир, за землю, за братерство... за Україну вільну...

Всім їм пришивали ТЕРМІНИ!

Даремно й ім'я Олександра Довженка згадуєте. Ви, напевно, добре знаєте, що фільм «Щорс» мало не скоротив життя його творцеві.

Та й твердження Володимира Винниченка не аргумент, коли подається без зваження і оцінки ПІДТЕКСТІВ.

Коли спокійно все оцінити, об'єктивно, з усіма історичними перспективами і наслідками, тоді, можливо, всі речі, люди й події видаватимуться не такими, а іншими. Тоді, можливо, зникне й ненависть до петлюрівців, до дивізії «Галичина», до груп УПА, до ОУН та тих, хто керував ними.

За кордоном сьогодні майже не залишилось в живих петлюрівців. Виростають вже їхні онуки. Доживають віку і герої упавці, оунівці, дивізійники...

Зростають нові покоління, народжені закордоном. Не вимагаймо від них, щоб вони відмовлялись від своїх батьків. Вони цього не зроблять.

Напевно, серед нас є такі, що ніколи не простять режимові за проголошення їхніх батьків «ворогами народу» і розстріли, дарма що сьогодні їхні батьки реабілітовані. Можливо, що вони ніколи і не захочуть їхати на Україну. Різні люди є. Одначе більшість ДІАСПОРИ, особливо молодь, яка ніколи не бачила України, готова усім — і калитками, і розумом, не на словах, а на ділі служити українському народові і його Батьківщині. І я більш ніж певний, що отій молоді байдужісінько, як її називатимуть, — діаспора чи американські, канадські, австралійські і т. д. українці.

Не відриваймо уваги від головного і не лукавмо.

* «Радянська Україна».

НАШ КИЇВ. Фото Валерія ТИХОНОВА.

На шляху до ринку

«Якщо навчимося служити»

Ось уже третій рік автосервіс республіки працює в умовах оренди. Про те, як живеться нині колективу, і що дала нова форма господарювання замовникам, наш кореспондент попросив розповісти начальника республіканського орендного підприємства «Укравтосервіс» Т. Ш. ВАСАДЗЕ.

— На оренду ми перейшли з першого січня 1989 року, — розповідає Таріел Шакрович. — За цей час відбулись великі структурні зміни в колишньому управлінні «Укравтомотосервіс». Ліквідовано багато управлінських ланок, які, як показала практика, нічого суттєвого нам не давали. Так, наприклад, з ліквідацією обласного підприємства «Київавтомотосервіс», точніше, з розпуском його управлінського апарату, лише скоротились витрати на оплату праці кількох десятків зайвих людей. Це по-перше. А по-друге, завдяки оренді в нас з'явилися власні кошти. Саме на них збудована восьма станція техобслуговування. В перспективі сподіваємось взагалі викупити у держави всі техстанції, а нинішнє орендне підприємство перетворити в акціонерне.

— Все це добре. Але що з цього матимемо ми, автовласники? Поки що ви не можете похвалитись достатньою кількістю запчастин. А без них що орендне, що акціонерне чи навіть приватне підприємство мені, як потенційному вашому клієнту, нічим не зможе допомогти.

— На жаль, час нашого переходу на оренду співпав з перехідним періодом в економіці. Старі економічні зв'язки інтенсивно руйнуються. Рік у рік скорочуються поставки запасних частин. Так, цього року порівняно з минулим вони зменшились удвічі. Автозаводи дають лише те, що можуть. Особливо важко з кузовними деталями всіх марок і моделей, запчастинами для паливної апаратури тощо. Отже цілком закономірно, що автовласники відчули значне погіршення з ремонтом. Але така ситуація не вічна. Ми вже зробили певні конкретні кроки на шляху до вирішення проблеми запчастин. Адже, якщо не матимемо їх, то просто пропадемо.

— Що ви маєте на увазі?

— В першу чергу наладили реставрацію зношених деталей. Але цього дуже і дуже мало. Тому була в республіканському управлінні створена спеціальна група, яка займається розміщенням замовлень на виготовлення запчастин на машинобудівних і оборонних підприємствах республіки. Аналогічні групи створені й в обласних управліннях. Звичайно, цією роботою ми займалися й раніше. Але виготовлення деталей для автомобілів на неспеціалізованих підприємствах обходилось дорожче, ніж тих, які виділялися нам централізовано, і вони були нам невигідні. Тепер обмеження на ціни зняті. Виготовлення запчастин стало вигідною справою.

Зараз ми беремо активну участь у всіх ярмарках. Пробиваємось на російську біржу. Шукаємо будь-які законні шляхи придбання запчастин.

— Таріел Шакрович, вибачте за прямоту, але поки що я, як споживач, не відчув на собі результатів ваших старань. Думаю, що більшість автовласників скажуть те ж саме.

— На жаль, це так. І якщо ми не зуміємо захистити ринок республіки, ще не скоро автовласники зможуть відчути послаблення дефіциту запчастин. Кілька прикладів. На одному із заводів Хмельницького ми розмістили замовлення на виготовлення розподільних валів з кулачками, у Вінниці — виробництво гальмівних шлангів. Але Волзький автозавод перехопив у нас ці вироби, пообіцявши поставити заводам певну кількість нових автомобілів. Подібні приклади можна навести й по інших підприємствах. Щоб забезпечити потребу республіки в запчастинах, треба запровадити такі економічні важелі, щоб експорт їх за межі України був менш вигідний, ніж реалізація на внутрішньому ринку. Але й це ще не вихід. Бо при тому, що на станціях технічного обслуговування вимушені відроджувати автомобілі буквально з нічого, без двадцятикратного збільшення випуску запчастин, автовласники навряд чи зможуть відчути спад дефіциту.

— Тут доречно згадати іще про одне. Про ставлення працівників автосервісу, особливо низових його ланок, до замовників. Зараз на автовласників часто дивляться, як на дійну корову. Особливо це помітно на СТО—3, де проходять практику учні вашого СПТУ. Нерідко такі «півники», ще не навчившись до пуття тримати ключі й крутити гайки, вже починають викачувати гроші з клієнтів.

— Ото ж бо й воно. А ви спробуйте такого звільнити з роботи, якщо влаштувався він за старими, загальноприйнятими умовами найму. Його захищають і КЗпП, і профспілка. Інша справа — контракт, яким передбачено можливість звільнення з роботи за подібні дії. Треба привчити людей служити замовникам. Бо навіть маючи запчастини можна і неякісно виконати роботу, і нахамити людині. А це зовсім не на руку нам в умовах майбутньої конкуренції. Практика показує, що найкращий вихователь — справедлива матеріальна оцінна праці. Її якості. Так от, саме на це ми і будемо робити основний наголос надалі. Будемо всіляко заохочувати тих, хто добре працює, у кого є своя клієнтура. До речі, на СТО—8, де діє контрактна система, буде зроблено все для того, щоб кожен замовник, якщо він того бажає, потрапляв саме до свого майстра. А з часом щось подібне запровадимо на всіх СТО.

— До речі, Таріел Шакрович, на СТО—8, наскільки мені відомо, зараз можна обслужити навіть будь-яку іномарку без заміни деталей. А чи не плануєте ви створити спільне українсько - японське чи, скажімо, українсько - німецьке, або українсько - американське підприємство техобслуговування?

— Потреба в таких підприємствах назріла, і вона з кожним місяцем загострюється в міру зростання парку іномарок. Зрозуміло, що ми працюємо в напрямку організації їх обслуговування. Але поки що я більше нічого не скажу, щоб не видати комерційну таємницю.

Розмову вів
Антон ЩЕГЕЛЬСЬКИЙ.

На стажування - до Німеччини

Наша довідка. Комерційний курс марки - 15 карбованців. Автомобіль "Мерседес" (до 2-х років експлуатації) коштує 3-4 тисячі марок. А в СРСР - до 200.000 карбованців. У такому разі курс марки підвищується, й отже, місячна стипендія у перерахуванні на вітчизняну валюту може складати 30.000 карбованців.

Увага: конкурсний відбір
Оплата - у карбованцях
Стипендія - у марках

Нам потрібні: слюсарі, механіки, бетонщики, кухарі, модельники, токарі, електрики, електрозварювальники, сільгоспробітники.

За домовленістю з діловими колами об'єднаної Німеччини київська фірма "Майстри" здійснює конкурсний відбір робітників для стажування на німецьких підприємствах.

Термін стажування - від 3 до 18 місяців.

Вам гарантуються:
- проживання у комфортних умовах;
- прекрасне харчування;
- медичне страхування;
- місячна стипендія 600 марок.

Шлях на німецький ринок праці - анкета, комп'ютерний банк даних, попередній анкетний відбір кандидатів, конкурс, оформлення і вид'їзд у вересні-жовтні.

Ви зацікавились? Заповніть і до 15 липня надішліть анкету на адресу: 252109, Київ-109, а/с 284/6, для фірми "Майстри". До неї додайте номер поштового переказу та вкажіть дату його відправлення.

Оплата послуг - у карбованцях. Поштовий переказ на суму 49 крб. 35 коп. (президентський податок враховано!) надсилайте на р/р 161002/345026, Демосбанк у Київському облуправлінні Держбанку СРСР, МФО 321024.

Всі, хто бере участь у конкурсному відборі, одержать письмові відповіді, підсумки конкурсу будуть надруковані у пресі, оголошені по радіо й телебаченню.

Усі подробиці - за київськими телефонами: 224-69-92, 224-16-08.

А тепер —

Анкета
спеціаліста, котрий бажає виїхати на стажування до Німеччини

Прізвище _____ Професія _____
Ім'я _____ Розряд _____
По-батькові _____ Стаж роботи _____
Стать _____ Адреса _____
Вік _____ Телефон _____
Сімейний стан: не одружений, одружений (непотрібне викреслити)
Кількість дітей _____
Поштовий переказ у сумі 49 крб. 35 коп. відправлено на р/р 161002/ 345026, Демосбанк у Київському облуправлінні Держбанку СРСР, МФО 321024
(дата) "___"_____ N_____
Освіта: середня, середня спец., вища незак., середня незак., вища (непотрібне викреслити)
Прохання писати розбірливо. Бажаємо успіху!
Фірма "Майстри".

Реклама в кредит!

Сьогодні і завтра ви не витратите жодної копійки. А борг віддасте згодом, коли ваші фінансові справи підуть вгору. Вперше в Києві фірма «Довіра» пропонує нову форму послуг — розміщення реклами або проведення рекламних кампаній у кредит. Ваше підприємство, установа, кооператив, асоціація можуть розраховувати на нашу фінансову підтримку, особливо на початку шляху, в період становлення.

Не відкладайте співробітництва з нами на завтра. Приходьте сьогодні! Адреса фірми «Довіра»: Київ-195, вул. Верхня, 3 (орієнтир — зупинка транспорту «Печерський міст»). Контактні телефони: 294-94-22, 295-57-20.

А 1518

ШАНОВНІ КИЯНИ!

Перебороти труднощі переходу до ринкових відносин допоможе вам КИЇВСЬКИЙ МОТОЦИКЛЕТНИЙ ЗАВОД,

який пропонує гарантовану від скорочень, постійну та добре оплачувану роботу.

Запрошуємо у першу чергу тих, хто має або хоче мати професії: автоматника, верстатника широкого профілю, коваля-штампувальника, ливарника, обрубувальника, транспортувальника, газоелектрозварника — з зарплатою 400—900 крб.

Крім гарної плати за сумлінну працю, всім робітникам заводу виплачується дотація на харчування у розмірі 3 крб. за кожен робочий день.

Робітники підприємства отримують додатково до щорічної відпустки 6 оплачуваних днів та 120 крб. на оздоровлення.

Членам ЖБК, які відпрацювали на підприємстві не менше двох років на «вузьких» робочих місцях, надається матеріальна допомога в сумі від 500 до 2250 крб.

Для тих, хто змушений тимчасово наймати квартиру, передбачається часткова щомісячна компенсація у розмірі 40 крб.

Якщо ж зараз ви не маєте спеціальності, яка потрібна, ми не лише гарантуємо вам допомогу в її опануванні, але й надамо у перші місяці додаткову матеріальну допомогу.

Працівники нашого підприємства мають можливість придбати мотоцикли та запчастини нашого виробництва, а також продовольчі та промислові товари першої необхідності.

Отже, не гайте часу й обирайте собі надійного партнера за адресою: вул. Мельникова, 83-а (їхати тролейбусами 16, 19, 23, 28 зупинки «Вул. Пугачова»).

Тел.: 211-99-61, 213-08-84.

БЮРО Переводъ

Швидко, професійно, якісно, дешево!
Тільки так працює зі своїми клієнтами бюро "Перевод"

Тільки у нас:
- найшвидший переклад будь-якої документації;
- найпрофесійніші перекладачі;
- найякісніше виконання робіт;
- найдешевші послуги.

Тим, хто виїздить за кордон, ми гарантуємо 100-процентну правильність заповнення анкет та інших документів, причому віддрукованих.

Приїздіть, ми раді вам завжди.
Години роботи: пн.-пт. 10.00-16.00;
субота 9.00-13.00.
Наша адреса: Київ, 4, вул. Толстого, 6, 1-й поверх.
Тел. 224-16-08.

А 1484

ГРУПИ ЦІЛИТЕЛІВ І ПСИХОТЕРАПЕВТІВ ІЗ США

запрошують екстрасенсів-професіоналів, а також усіх, хто прагне оволодіти нетрадиційними методами лікування й оздоровлення, відвідати

цикли занять-практикумів,

що відбудуться 8—11 липня за такими напрямами:

Рейки - біоенергобалансинг — лікування біополем, балансинг і гармонізація «трьох тіл» (фізичного, ментального, духовного), як спрямовувати енергію космосу через тіло й руки.

Створення позитивного погляду на життя — побудова і зміцнення почуття впевненості в собі, своїх силах з допомогою музики, мистецтва, руху.

Крипалу-йога — медитація в русі, заняття включають також До-ін (самомасаж), нагромадження енергії, збереження тепла тіла, тренинг дихання, мантри.

Рейки. В єдності з універсумом — навчання простих практичних методів гармонізації матеріального і духовного світів, включає техніку дихання, енергобалансинг, роботу з водою.

Емоційно-психологічна допомога — навчання ефективній психологічній техніці розвитку позитивного, здорового, сповненого любові стану душі і звільнення від стресу й комплексів, шлюб і сім'я.

Лікування душі і тіла з допомогою танцю — навчання роботі з ритмами, способів збільшення сили біополя, розвитку імунної системи, балансування фізичної і духовної енергії.

Аеробіка — навчання способів швидкого відновлювання сили, правильного харчування, поліпшення своєї зовнішності.

Більш детальну інформацію по цих напрямах (а також абонементи) можна одержати під час презентації, яка **відбудеться 7 липня о 17.30 в приміщенні Будинку учителя** (вул. Володимирська, 57), а також у міському Центрі здоров'я (вул. Володимирська, 29). Довідки по телефонах: **229-43-14, 228-62-92.**

А 898

НАША СТРАХОВКА — ЦЕ МАРКЕТИНГОВА САУНА ПРОФІЛАКТИКИ І СТИМУЛЮВАННЯ вашого **ФІНАНСОВОГО ЗДОРОВ'Я І ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ДОВГОЛІТТЯ!**

Якщо вашому союзу, концерну для рівномірного розподілення комерційного ризику серед його членів, лояльних розподільчих відносин на основі балансу економічних інтересів з вашими партнерами потрібна буде гнучка фінансова структура, то цю роль цілком може взяти на себе створене вами страхове товариство.

До відома президентів концернів, асоціацій! АК «Риск» охоче візьме участь у заснуванні спеціалізованих комерційних страхових компаній. В пайовий внесок АК «Риск» увійдуть АРМи страхувальника, страхового менеджера, бухгалтера страхової фірми, експертні системи підприємницьких ризиків, втрат і збитків, фінансового планування. Можлива допомога у вирішенні кадрових питань.

Відроджувана страхова культура, як невід'ємна частина підприємницької культури, звертає погляди представників малого і середнього бізнесу в бік ще більшого комплексного використання фінансово-експертних і страхових послуг.

Наша згода до співробітництва на довготривалій взаємовигідній основі підкріплена не тільки науково-економічним обгрунтуванням цін, ставок, тарифів на страхові послуги, але й гнучкою фінансовою стратегією, що дозволяє значно зменшити вплив такого фактору, як форсмажорні обставини.

Нетрадиційні види страхування, які є нашою спеціалізацією, допоможуть вам знизити, виправдати сьогодні, а десь і виключити міцно влаштовані на ринку всі види кредитних, інноваційних і фінансових ризиків.

КОМПАНІЯ «РИСК»

ПРОПОНУЄ зацікавленим юридичним особам ліцензію на пакети документів з фінансових НОУ-ХАУ з науково-економічним обгрунтуванням з таких видів страхування: лізингове, інноваційне, маркетингове, факторингове, бондове, конвенціональне страхування.

Постійним діловим партнерам надається прогресивна система пільг на ліцензії і використання наступних розробок в галузі нетрадиційних видів страхування.

АДРЕСА: м. Київ-33, вул. Володимирська, 71. Тел. 220-43-94

ГОДИНА

Економте свій час!
Фірма „Довіра" протягом години прийме у вас рекламу для будь-якого видання.
Викликайте агента по телефонах: 294-94-22, 295-57-20, 295-57-88, 229-04-86.
І МИ У ВАС!

А 1112

ПРЕДСТАВНИЦТВО ІНЮРКОЛЕГІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ РСР у справі про спадщину розшукує

родичів померлої у Цюріху (Швейцарія) Олімпіади Борисівни Мусман, яка народилася 1901 року в Києві, матір'ю якої була Надія Львівна Голіцина.

Звертатися на адресу: 252034, м. Київ, вул. Золотоворітська, 2-а.

ДИАЛОГ

ДО УВАГИ ГРОМАДЯН І ОРГАНІЗАЦІЙ!

Спеціалізований кооператив «Діалог» при Укрінбанку пропонує всебічний комплекс лінгвістичних послуг:

- інтенсивні курси іноземних мов з використанням найсучасніших методичних аудіо-та відеозасобів. Організаціям надається можливість замовити навчання своїх співробітників на власній території у зручний для себе час, а також із поглибленим вивченням своєї професійної тематики; тел. 228-00-75
- прискорене оволодіння американським варіантом англійської мови за допомогою найефективніших американських відеокурсів;
- підготовка до складання іспиту «TOEFL», без якого неможливий виїзд на навчання чи роботу в англомовні країни; тел. 228-33-45
- переклад і офіційне засвідчення документів;
- складання резюме для відправлення на інофірми;
- синхронний і послідовний переклад конференцій, семінарів, ділових переговорів, кіно-та відео продукції;
- письмовий переклад наукової та художньої літератури, ділового листування, контрактів і статей. тел. 228-21-80

А 1383

Телефон курсів майстрів краси фірми «Меркурій» 228-37-30.

Довіра

Відповідальність за зміст рекламних оголошень несе фірма «Довіра» (тел. 229-04-86).

Довіра

Роздуми напередодні зустрічі

ЧЕРПАЮТЬ ДЕРЖАВНИМ КОВШЕМ

Важко, дуже важко писати про письменника, та ще такого, як Юрій Нагибін, кожний рядок якого прощупаний рентгенівським променем професіоналів, кожна думка його перевірена на злом, згин, розрив і стиснення. Але ж Юрій Нагибін — це не тільки наші улюблені книги, а й улюблені кінофільми, в титрах яких стоїть ім'я письменника. Кожний з цих фільмів нехай і не дотягнув до шедевра, ставав віхою, етапом на тернистому шляху нашого кінематографа. «Голова», «Директор», «Чайковський», «Дерсу Узала»... І тут, на жаль, усе сказано іншими, тож мені свого вже не додати. Але й промовчати не можна, бо від імені «Союзтеатру» я запросив Юрія Марковича Нагибіна до Києва для виступів у клубі «Позиція», отже, просто зобов'язаний відрекомендувати гостя. З досвіду знаю, що в посіхові і метушні рідко вдається поспілкуватися з тими, кого запросив. Тому завжди заздрю тим, хто в залі, — сидять, слухають, ставлять запитання, дістають відповіді. Якби була в мене така можливість, про що спитав би я Юрія Марковича?

Так уже склалося з незапам'ятних часів, що письменник, поет у нас — не тільки автор, творець. Він совість народу, пророк, пастир, порадник і той, хто відповідає на плутанину запитань буття. Дуже вже великою буває спокуса, не утруднюючи себе пошуками власних відповідей, підглянути з допомогою письменника в останню сторінку задачника життя.

Та ось що цікавить мене, Юрію Марковичу: з якої речі стільки ваших співбратів ринуло нині в політику, забувши про перо? Сидять у парламентах, нудьгують, гасають по закордонах. І тільки найбільш чесні й совісні виходять з гри. Чи вважаєте ви, Юрію Марковичу, що покликання письменника лишилося незмінним — сіяти «розумне, добре, вічне», сподіваючись, що коли-небудь насіння дасть сходи?

Ви, звичайно, знаєте, Юрію Марковичу, про вселенське стидовище, що сталося у нас у Києві у дні булгаковського ювілею? Вчинено наругу над будинком-музеєм письменника, заляпано фарбою меморіальну дошку. Як змити цю ганьбу? Чи це тільки в мене відчуття незмивності, а для декого — справа звична — шибки вставлять, фарбу витруть і забудуть? Манкурти. А тут ще із своїми поясненнями нагодилася одна учена дамочка. Нині, мовляв, коли триває процес відродження української культури і національної самосвідомості, є справи актуальніші, зараз Булгаков не на часі, тож можна зрозуміти. А я, українець, не розумію. Мені, українцю, соромно. Ми що, почнемо відроджуватися «від печі»? Повернемося в курені, натягнемо шаровари, позніма-мо локшину з вух і пообвиваємо їх оселедцями? Не потрібні нам, чи що, вершинні досягнення світового масштабу, очі заступають рідні горбочки? Як обійтися нам, відроджуючись, без Пушкіна і Шекспіра, без Гете і Достоєвського, без Бердяєва і Канта? Булгаков — у тому ж ряду.

Що ж відбувається з нашою культурою взагалі, з ким нині її майстри? Дуже цікаво було б у цьому розібратися. У нашій країні перемігшого соціалізму культуру перемогли, поклали на обидві лопатки. Ще в ті самі дні, котрі потрясли світ. У нашому департаменті культури тон завжди задавали стійкі, загартовані, озброєні найбільш передовим і всеперемагаючим. Хто тільки не комісарив на культурі — хіміки, ткалі, куховарки, куховарчині діти. Як і накреслив геніальний засновник. Уже в наші дні, коли богомерзенну справу було зроблено, на місці культури утворилися зяючі пустоти, а на попелищі блукали її вцілілі жерці, апелюючи до властей, вони, ці перебудовні власті, швидко переорієнтувалися. Ні, не щодо культури як такої, а у питанні керівництва нею. Вирішили: досить ветеринарів і господарників, виконробом перебудови культури повинна стати людина із самої гущі творчої інтелігенції. Зачерпнули державним ковшем і що ж вивудили? На посту начальника всесоюзної культури — актор, режисер, виходець не звідки-небудь, а із самої бунтівної Таганки!

Ну й що? Два роки минуло, а не змінилося обличчя нашої культури, не вкрилися її руїни пишним цвітом.

Ось і в нас на Україні не змогли знехтувати досвідом Старшого Брата — теж у головнокомандуючі армією мистецтв завербували народну артистку.

Відпустіть, панове-товариство, артистів на волю, нехай на сцені працюють, може, ще щось нетлінне створять. І не намагайтеся ви керувати культурою, вона за природою своєю некерована. Дайте їй краще свободу і гроші, і чим раніше, тим краще. Ніякі меценати, ніякі спонсори і доброзичливці не зможуть оживити мертвого дерева культури, зрубаного державною сокирою.

Не знаю, чи про це говорив би я з Юрієм Марковичем, як не впевнений, що така розмова відбудеться взагалі. У кожного своя турботи.

Віталій БЄЛІНСЬКИЙ.

Змагаються ветерани

Усі «зірки» плавання

«Запливи бабусь і дідусів», «змагання патріархів», як тільки не називають у Києві чемпіонат країни з плавання серед ветеранів. І все ж глядачів і учасників вони збирають стільки, скільки, можливо, не зібрали б й турніри вищих рангів. Тому що саме тут можна побачити саму історію вітчизняного плавання. На чергових стартах, що відбулися в басейні Київського політехнічного інституту, серед 50 учасників були практично всі радянські олімпійські чемпіони: не змогла приїхати лише Галина Прозументщикова.

За традицією такі змагання щороку проводяться в Києві. Причин цього кілька. Саме в столиці України було створено перший клуб ветеранів спортивного плавання (його очолює олімпійський чемпіон Сергій Фесенко), тут працює Асоціація ветеранів плавання СРСР. До речі, перша з центром не в Москві. Її президент — також киянин, учасник Олімпійських ігор у Мельбурні Ігор Засєда.

«Це вже третій за ліком чемпіонат, — сказав він кореспондентові Укрінформу, — і щоразу кількість його учасників зростає. До того ж, якщо «молодше покоління» відгукнулося одразу, то тим, хто виступав 30 — 35 років тому важче долати психологічні бар'єри. Але нині дедалі частіше до нас приходять й вони. Зростає також кількість клубів ветеранів спортивного плавання. Два роки тому їх було лише два — у Києві і Москві, а тепер — у 25 містах країни. Наприклад, на Україні — в Харкові, Запоріжжі, Одесі, незабаром відкриється в Миколаєві.

Тим дивнішою здається позиція державних спортивних організацій. Вони не виявили бажання не те, щоб допомогти в проведенні чемпіонату, а й навіть вислухати нас. У погоні за високими результатами багато спортивних керівників забувають про масовий спорт, про ветеранів. А такі ж бо змагання — це не тільки «подовження молодості». Кращого способу пропаганди здорового способу життя годі й шукати. Тому незважаючи на всі фінансові труднощі, на байдужість і скептицизм ми все ж зібралися. Світ виявився не без добрих людей. Політехнічний інститут безплатно надав свій басейн, чимало проблем було розв'язано за допомогою спонсорів — київського науково-виробничого товариства «Альянс» і організації «Південзахідтрансекспорт».

Нинішнього року плануємо взяти участь у чемпіонаті Європи, що відбудеться в Англії. А недавно наші плавці-ветерани виступили на першості світу в Бразилії, де здобули чотири золоті медалі. Серед чемпіонів — Сергій Фесенко.

Футбол

У програмах не значився

У програмах Українського і Центрального телебачення матч московських спартаківців з чемпіонами країни київськими динамівцями не значився. І для цього була причина. Студія «Спорт-7», котра не входить до системи Всесоюзної телерадіомовної компанії, придбала в ФК «Спартак» виключні права на телетрансляцію ігор за участю улюбленців столиці. Власники студії зажадали від керівництва УТ грошей за трансляцію. Їх, природно, не знайшлося. І матч, якого чекали з таким інтересом, практично опинявся поза увагою болільників нашої республіки, хоча транслювався по московській програмі. Але, на щастя, за кілька годин до початку зустрічі власники студії «Спорт-7» змінили величезне бажання збагатитися на милість. На Україну з Москви подавалася «картинка» і інтершум. Тільки незрозуміло, чому УТ відмовилося від послуг Володимира Маслаченка. Матч коментував Сергій Савелій з студії, розташованої на Хрещатику, 26. Ох, як нелегко було київському «коментатору».

Тепер про сам матч. Напередодні Дня радянської молоді кореспонденти «Комсомольського знамені» звернулися до різних її представників з запитанням, яким у них буде день?

Ось що відповів Олег Саленко, нападаючий ФК «Динамо» (Київ):

— Які можуть бути свята, які вихідні, якщо 1 липня матч з «Спартаком». Ви ж знаєте, що традиційно це для нас питання принципове. Готуватимемося, щоб не затьмарити й без того не вельми райдужний настрій наших болільників.

Дякуємо Олегові і всім його товаришам по команді, дякуємо тренерам. Учора ввечері у шанувальників «Динамо» настрій був відмінним. Ще б пак, «Спартак» був обіграний у Лужниках у принциповому матчі. Два «сухі» м'ячі у ворота господарів забили Юран і Саленко. Для останнього це був сьомий гол в нинішньому чемпіонаті. Як і в попередньому матчі в Харкові, кияни впевнено провели другий тайм. Їхня перемога закономірна. Що ж, наприкінці липня «Спартак» зможе взяти реванш у Києві, якщо зможе.

А поки що в активі наших земляків — 19 очок. Стільки ж у торпедівців, які перемогли — 1:0 «Пахтакор», у мінських динамівців, котрі завдали поразки «Металургу» — 2:0.

У лідерів — футболістів ЦСКА — після вчорашньої нічиєї — 2:2 з «Дніпром» — 25 очок. 21 — у «Шахтаря», що переміг — 2:0 владикавказький «Спартак». І ще один учорашній результат. У Харкові «Металіст» зазнав поразки від столичного «Динамо» — 0:1. У семи турах підряд харків'яни не можуть здобути перемогу.

Черговий матч чемпіонату країни відбудеться завтра. «Спартак» приймає футболістів «Пахтакора». У четвер «Памір» грає з «Металістом». 6 липня в Одесі «Чорноморець», що виступає 9 турів без поразок, гратиме з ЦСКА. У неділю кияни приймають «Локомотив». Набравши 4 очка на полях суперників у двох останніх матчах, не пропустивши жодного, а забивши чотири м'ячі, динамівці заслужили оплесків, якими болільники неодмінно зустрінуть їх 7 липня. Чемпіони рвуться в лідери.

Олександр ЛИПЕНКО.

Пригода

ТРАГЕДІЯ НА ВУЛИЦІ ЧЕЛЮСКІНЦІВ

Пізно вночі черговий караул другої пожежної частини був піднятий по тривозі. Два відділення на чолі з лейтенантом Олексієм Харченком вирушали на вулицю Челюскінців, 3.

А там уже розігрувалась трагедія. На першому поверсі семиповерхового будинку горів ліфт. Густий їдкий дим заповнив сходову клітку і через шпарини вже проникав в квартири. Його почули, і вже через мить весь дім був піднятий на ноги. Всі кинулись на балкони, благали допомоги. В цю мить і з'явились пожежники. О. Харченко з В. Ткаленком та І. Шиденком, одягнувши протигази, пішли по сходах вверх. І вже між першим та другим поверхом на східцях вони знайшли знепритомлену жінку, а майже поруч дівчинку. Потерпілі, як з'ясувалося бабця з онукою, одразу ж були евакуйовані з небезпечної зони, а згодом, з тяжкими опіками, доставлені в лікарню.

А пожежа ще тривала. Пожежники гасили палаючий ліфт і стримували жильців, які знаходилися на балконах, від поспішних дій. Незабаром вогонь був погашений, через відкриті пожежниками вікна розвіявся дим.

З'ясувати, чому в самому пеклі опинились люди, ще не вдалося — через добу від одержаних опіків дівчинка померла, бабця знаходиться в реанімації.

Микола КИСІЛЬ.

Виставки

ДІТИ ЩЕ ВІРЯТЬ У КРАСУ

Минулого року міжнародне культурно-освітнє товариство «Білий птах» відкривало художній ліцей, головне завдання якого — розвивати творче мислення й фантазію хлопчиків та дівчаток. На сьогодні в ліцеї навчається вже 300 учнів.

Кілька слів про його історію. Були окремі групи, окремі програми, плани роботи. За 16 років досить складного розвитку й формування все це склалося в цілісний організм, що й став основою для ліцею. Що вивчають ліцеїсти? Багато. Це й декоративне мистецтво, й мультиплікація, й ілюстрація, й академічний малюнок та живопис, композиція... Але, як кажуть, краще раз побачити. 16 липня в культурно-політичному центрі імені В. І. Леніна відкривається виставка робіт ліцеїстів. Не будемо аналізувати твори кожного з учасників. Скажемо тільки, що дивовижна фантазія, легкість виконання, неймовірність сюжету — не єдині достоїнства авторів.

Богдан ПОКЛАД.

НА ЗНІМКАХ: роботи ліцеїстів — ілюстрація до «Наталки Полтавки» Анелі ЧЕРНИШЕВИЧ; із серії «Плавання з пригодою» Олександра СТУПАКА; «Дракончик» Каті ГУСАК.

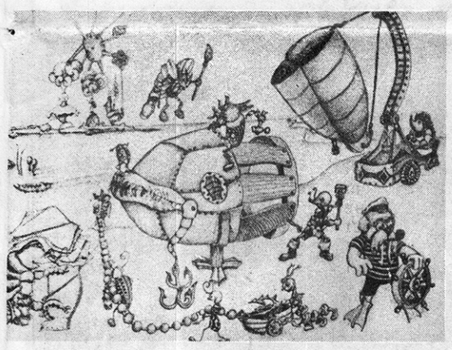

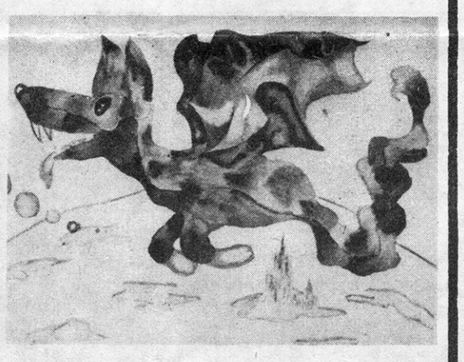

Це цікаво

ВАША ПЛАНИДА У ЛИПНІ

(Продовження. Початок «Вечірній Київ» за 28 червня).

ТЕЛЕЦ (21 квітня — 20 травня)

ПЕРША ДЕКАДА. Між 5 і 11 числом, а також в останній тиждень відчуватимете важкий вплив Сатурна: труднощі у спілкуванні, почуття самотності і неспокою, особливо, якщо ви народились між 22 і 26 квітня. В цей період небажано розпочинати ніяких нових справ. В інші дні ви відчуєте душевний спокій і здатність на рішучі вчинки. На вас чекають успіхи в коханні.

ДРУГА ДЕКАДА. Місяць багатий на події і потрясіння. Особливо початок місяця. Та вже 10 липня на вас чекають значні зміни на краще. З 11 по 18 Меркурій намагатиметься дестабілізувати ваше життя. Можлива сімейна і професійна криза. Тож, оскільки ваші життєві сили зменшаться, особливо, якщо ви народились близько 7 числа, необхідно слідкувати за станом здоров'я.

ТРЕТЯ ДЕКАДА. Перша половина місяця матиме негативне забарвлення. Ваші емоції вийдуть з берегів і часто доводитимуть вас до шаленства, особливо 14-го. Стримуйтесь, не шукайте конфліктів з іншими людьми. Вам здаватиметься, що ніхто вас не чує у цьому світі, та все ж Сонце, яке опікатиме вас з 13 по 23, сприятиме вашому суспільному статусу.

БЛИЗНЮКИ (21 травня — 20 червня).

ПЕРША ДЕКАДА. Найсприятливіший для вас тиждень з 5 по 11. Ви виграєте у ситуації, в якій будуть суперниками особи з вашого оточення. Несприятливі для вас дні — 7, 14, 26. Агресивність, яка опанує вами, позначатиметься особливо на дорогих для вас людях. Та компенсувати всі ці недоліки ви зможете 27-го. Сатурн додасть вам розсудливості і поміркованості.

ДРУГА ДЕКАДА. Юпітер дарує вам блискучий шанс у липні. Ви глибоко відчуватимете усі принади життя, будете духовно розкріпачені, особливо з 11 по 18 число. Не сумнівайтесь у щирості різних пропозицій і запрошень на зустріч чи мандрівки, на ангажементи чи контракти.

ТРЕТЯ ДЕКАДА. Перша половина місяця пройде у вас, як ви того і самі бажаєте, під чарами кохання, яке гарантують вам Венера і Марс. Не стримуйте себе, довіряйтесь вашому почуттю, тим паче, що три наступних місяці обіцяють вам ідилію у цьому плані. З 18 по 27 на вас чекають особливо приємні години спілкування.

РАК (21 червня — 22 липня)

ПЕРША ДЕКАДА. Вам сприятимуть планети Діви, Венера та Марс. Відчуєте шарм протилежної статі і свою привабливість. Особливо сприятливі у цьому плані числа 14 і 26. Меркурій, який опікуватиметься вами з 27, сприятиме вашій здатності висловлювати найвитонченіші почуття.

ДРУГА ДЕКАДА. Цього місяця Сонце повертається на позицію, в якій воно перебувало у день вашого народження. Цей час буде для вас дуже важливим. Протистояння Нептуна стосується усієї декади, особливо тих, хто народився 8-го: в цей період ваше соціальне становище знизиться до мінімуму і ви надаватимете перевагу життю духовному. Для тих, хто народився до 7-го, протистояння Урана змінить усе ваше життя. Народженим після 6-го Плутон додасть життєвих сил і творчого потенціалу.

ТРЕТЯ ДЕКАДА. Спокійна урівноваженість, професійні контакти, успіхи у нових починаннях. Усе це гарантує вам липень. У період, близький до вашого дня народження, ви зможете прийняти непогане рішення на майбутнє.

(Далі буде).

Публікацію підготувала **Лариса ГАТНЕНКО.**

Наші за кордоном

«ПОПЕЛЮШКА» ЗАЧАРОВУЄ КАНАДУ

У Канаді вперше пройшли гастролі балетної трупи Київського театру опери та балету. За 48 днів — 20 міст. І скрізь — аншлаг. Напевно, нелегко було витримати такий напружений ритм! З цього запитання почалася розмова нашого кореспондента з головним балетмейстером театру, заслуженим артистом України Віктором Литвиновим.

— Про втому, відверто кажучи, не було коли думати. А от хвилювання, особливо напередодні гастролей, було. І велике. Попереду в нас була перша зустріч з незнайомим глядачем, у канадців — з невідомим для них українським балетом. Яким буде це взаємне пізнання? Ми привезли «Попелюшку» С. Прокоф'єва і концертну програму, до якої увійшли фрагменти світової балетної класики.

Реакція публіки і критики на перші ж виступи перевершила всі наші найсміливіші сподівання. Ми зібрали прекрасну пресу. Доброзичливу, часто — захоплену (київський балет назвали кращим балетним театром сезону) і професійну. На жаль, подібними тонкими і розумними рецензіями нас не дуже балує вітчизняна преса.

Ці гастролі проходили, можна сказати, під знаком молоді. Так, партію Попелюшки виконувала 17-річна Ірина Дворовенко, котра тільки нинішнього року закінчила Київське хореографічне училище. Щоправда, вона вже встигла стати лауреатом престижного міжнародного конкурсу в Джексоні (США). Та й інші провідні партії ми довірили молодим. І не помилилися. До речі, саме цей факт з особливим задоволенням відзначала преса.

Слід зауважити, що успіх гастролей багато в чому визначила їх хороша організація канадським імпресаріо Джоном Кріптоном. Не забарився й результат: на 1992 рік плануються гастролі оперної трупи нашого театру і знову балетної.

Погода

Сьогодні сонце зійшло о 4 годині 51 хвилину, зайде о 21 годині 13 хвилин. Тривалість дня 16 годин 22 хвилини.

Як повідомили кореспонденту «Вечірнього Києва» в Українському гідрометцентрі, температура повітря в місті на 9-у годину була 24 градуси тепла.

Атмосферний тиск о 9-й годині був 746 мм, відносна вологість повітря 86 відсотків.

Завтра в Києві утримається спека, суха погода.

Вітер південно - східний, 5—7 метрів на секунду.

Температура повітря в місті вночі 18—20, вдень 30 — 32 градуси тепла.

З життя міста

АЛЬТЕРНАТИВА НА ЕКРАНІ

Все більше жителів Києва, увімкнувши свої телевізори, мають змогу дивитися програми кабельного телебачення. Після запровадження Закону СРСР «Про пресу та інші засоби масової інформації» паралельно з державним телебаченням у місті розвиваються нові інформаційні системи. В державній телерадіомовній компанії України їх зареєстровано уже більше десятка. Серед них — «Поділ-телеМІР» (Подільський район), «ТБМ» (телебачення «Мегаполя») в Радянському районі, «Купол» та «Оніксс» (Ленінградський район), «Екіпаж» (Харківський район), «Канал» (Дарницький район), «Спектр» (Жовтневий район), «Інтервідео» (Дніпровський район).

Одні з них уже діють, інші готують необхідну базу для організації мовлення. Головна мета студій — трансляція місцевих новин, відеофільмів, музичних, розважальних, пізнавальних програм, реклами та оголошень.

Хтось приймає програми кабельного телебачення, інші ставляться до них з упередженням. Та, головне, що глядачі мають право вибору. Тим більше, що це право оплачується з власної кишені.

Петро ДЕМ'ЯНЧУК.

КИЇВСЬКІ ХРАМИ

Захист диплома в Київському художньому інституті для Валерія Сосни збігся у часі з проведенням його першої персональної виставки. Втім, не цей сам по собі нечастий і цікавий факт вабить сюди, до Музею історії Подолу (вул. Покровська, 5), численних відвідувачів.

Виставка В. Сосни називається «Дороги Подолу ведуть до Храму». Представлено на ній етюди й акварелі, створені за роки навчання в інституті. Проте ні учнівства, ні наслідування в них не знайдете, а побачите професійні, «міцні» роботи і відчуєте трепетну любов молодого художника до Києва, його шану до рідного міста та тривогу за нього. Так і народився цей цикл, у якому автор змалював київські храми, які збереглися і ще існують.

ДОВІРА

БДІ

ПОПИТ: оренда комп'ютерних класів. **268-74-15** (16.00 — 17.00).

А 997

КИЇВСЬКА ВИРОБНИЧО-КОМЕРЦІЙНА ФІРМА

«ТВОРЧІСТЬ»

запрошує

до співробітництва

художників, скульпторів, майстрів декоративно - прикладного мистецтва.

Фірма проводить виставки-продажі, а також купує художні твори та вироби.

Довідки за тел.: 225-72-16, 220-19-14 (з 10.00 до 18.00), 290-42-72, 295-39-13 (з 19.00 до 22.00).

А 1482

Київський центр НТТМ «ПАНОРАМА»

запрошує на постійну роботу водія з автомашиною. Тел. **559-96-63.**

А 1569

Кооператив **«АВТОПЕРЕВОЗКА» пропонує** послуги (з матеріалів замовника): встановлення карнизів, замків, дзеркал, полиць, люстр, а також підготовку стін для внутрішньої електропроводки та ін.

Приймаються замовлення на виготовлення віконних рам (120 см×150 см) та дверей з коробкою (220 см×110 см) з матеріалів кооператива.

Довідки за тел.: 550-25-25, 269-51-96.

В 171

Диплом № 000002, виданий СПТУ № 3 у 1980 р., вважати недійсним.

В 170

ПРОДАЮ запчастини ГАЗ-24 та жіночий шкіряний плащ. Тел. 477-01-22.

А 1483

Спільне підприємство «Вітекс-Інтернейшнл» пропонує підприємствам і окремим громадянам міжнародні автотранспортні перевезення вантажів за цінами нижче світових.

Контактний телефон — **449-79-03.**

* * *

Придбаємо гараж (бажано в Ленінському, Печерському, Радянському районах). Тел. **449-79-03.**

В 173

КУПЛЮ будинок або ділянку у м. Києві. Тел. 546-56-24.

В 174

ПРОДАЮТЬСЯ цуценята ердельтер'єра з родоводом. Тел. 229-29-65.

В 172

ПРОДАЮТЬСЯ цуценята бассета. Тел. 227-09-18.

В 175

КУПЛЮ одно-, двокімнатну квартиру шляхом обміну, меблі. Тел.: 268-12-87, 269-12-79.

ГОДИНА

Економте свій час! Фірма «Довіра» протягом години прийме у вас рекламу для будь-якого видання. Викликайте агента по телефонах: 294-94-22, 295-57-20, 295-57-88, 229-04-86.

І МИ У ВАС!

А 621

СИСТЕМА ДИСТАНЦІЙНОГО КЕРУВАННЯ

Зробити ваш телевізор зручним у користуванні може кооператив «ПУЛЬСАР», який оснащує телевізори системами безпровідного дистанційного керування.

Телефон 515-22-40.

ФІРМА «ДОВІРА»

візьме в оренду або придбає на взаємовигідних умовах приміщення для офісів у центральних районах міста. Контактні телефони: 294-94-22, 295-57 20.

Відповідальність за зміст рекламних оголошень несе фірма «Довіра» (тел. 229-04-86).

УСІМ ПОВІТРЯ ПОТРІБНЕ

Трест «Підводтрубопровід» забезпечує стисненим повітрям (діапазон тиску 5 : 200 кгс/см²) промислові підприємства, організації, спортивні клуби, любителів підводного плавання.

Оплата проводиться за готівку та по безготівковому перерахунку.

Довідки по тел. 514-29-71.

Адреса тресту: Київ-139, вул. Курнатовського, 20.

Підприємство Будинок побуту «Столичний» запрошує на роботу головного бухгалтера, заст. головного бухгалтера, бухгалтера, швачок, учнів швачок, ліфтерів, прибиральниць.

Звертатися на адресу: Київ-32, вул. Комінтерну, 28, тел. 274-41-14, 224-06-50.

Інформаційно - телефонний довідник підприємств Шевченківського району (вартістю 14 крб. 50 коп.) пропонує вам «Бізнес-Агентство» Управління ТМО Шевченківського РВК.

Звертатися на адресу: м. Київ-53, вул. Артема, 24-а, тел. 279-12-50. Розрахунковий рахунок № 606263 у Шевченківському відділенні ПББ м. Києва, МФО 322216.

Колектив управління побутового обслуговування населення м. Києва висловлює щире співчуття начальнику управління Андрєєву Г. В. у зв'язку з тяжкою втратою — передчасною смертю його брата
Леоніда Володимировича.

Колектив Ватутінського районного відділу народної освіти м. Києва висловлює щире співчуття інспектору райвно Омельчук Л. С. у зв'язку з тяжкою втратою — смертю її матері
БАСКАКОВОЇ Таїсії Сергіївни.

Київська міська Рада народних депутатів з глибоким сумом сповіщає про передчасну смерть депутата
КОНДРАЦЬКОГО Всеволода Федотовича
і висловлює щире співчуття рідним та близьким покійного.

Колегія, партійний та об'єднаний профспілковий комітети Державного комітету Української РСР по матеріально-технічному постачанню висловлюють щире співчуття заступнику начальника Зведеного економічного управління — Ленку О. О. з приводу тяжкої втрати — смерті його матері
Таїсії Олексіївни.

Колектив редакції журналу «Перець» висловлює щире співчуття старшому літпрацівникові журналу Герасимчук Р. І. з приводу тяжкої втрати — смерті її батька
ПЕПИ Івана Федоровича.

Вечірній Київ

ЗАСНОВНИК — ТРУДОВИЙ КОЛЕКТИВ РЕДАКЦІЇ.

Головний редактор В. О. КАРПЕНКО.

Члени редколегії: О. І. БІЛИК, А. П. ЗАДОРОГА, К. П. КАСАТКІН, Г. Г. КИРИНДЯСОВ, М. Н. КУРОЧКА, О. А. ЛИПЕНКО, О. Я. ПЕРЕЇДЕНКО, О. Ю. ШВЕЦЬ.

Індекс 61170.

254136, Київ-136, вулиця Маршала Гречка, 13.

Телефони для довідок: 434-61-09, 434-65-67.

Розрахунковий рахунок редакції 161308—345904 в Акціонерному банку «Інко», Київське міськуправління національного банку України, код 322249.

INKO

Думки авторів публікацій у «ВК» не завжди збігаються з точкою зору редакції.

Матеріали і фотознімки, надіслані в редакцію, не рецензуються і не повертаються.

Газета видається українською та російською мовами 250 разів на рік, виходить 5 разів на тиждень (крім суботи та неділі). Загальний тираж 543200.

Редакція листується з читачами тільки на сторінках газети.

Друкарня видавництва «Київська правда», вул. Маршала Гречка, 13. Друк офсетний. 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10. Зам. 2042.

- Скан, оцифровка та фотообробка - W.D.Keeper, з власної колекції